

чіткий перелік осіб, які можуть ознайомитись зі змістом шлюбного договору, зазначивши у ньому, крім інших, кредиторів учасників шлюбного договору. Для ознайомлення з умовами шлюбного договору кредитор повинен буде надати доказ того, що він перебуває з подружжям чи з одним із них у зобов'язальних відносинах (між чоловіком чи дружиною і кредитором існують зобов'язальні правовідносини). Єдиний реєстр шлюбних договорів (контрактів), на думку Хобор Р. Б., мають вести державні органи РАЦСу, оскільки саме вони ведуть реєстри осіб, які уклали шлюб. Тому їм буде найлегше простежити за тим, чи перебувають чоловік і жінка у шлюбі. Відомості до такого реєстру, на нашу думку, можуть вносити як працівники державних органів РАЦСу за повідомленням сторін шлюбного договору, так і нотаріуси після посвідчення шлюбного договору.

Список бібліографічних посилань

1. Сімейний кодекс України : закон України від 10.01.2002 № 2947-III : зі змін та допов. станом на 06.02.2018 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14?info=1> (дата звернення: 02.03.2018).
2. Про нотаріат : закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
3. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : наказ М-ва юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12> (дата звернення: 02.03.2018).
3. Харитонов Є. О., Саніахметова Н. О. Цивільне право України : підручник. Київ : Істина, 2003. 761 с.
4. Цивільний кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № № 40–44. Ст. 356. Зі змінами.
5. Code civil of France. March 21, 1804. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXTE000006070721&dateTexte=20080121> (дата звернення: 02.03.2018).
6. Толстикова О. М., Дятченко Л. В. Форма брачного договору и порядок его заключения. *Сибирский юридический вестник*. 2001. № 4. С. 61–63.
7. Ускова Ю. В., Гарькуша Ю. В. К вопросу о брачном договоре в Российской Федерации. *Science Time*. 2017. № 6 (42). С. 53–56.
8. Труба В. І. До питання про необхідність законодавчого регулювання державної реєстрації шлюбних договорів. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2008. № 3. С. 61–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2008_3_14 (дата звернення: 02.03.2018).
9. Хобор Р. Б. Шлюбний договір як регулятор майнових відносин подружжя : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2017. 20 с.

Одержано 30.03.2018

УДК 347.1

Івєтта Сергіївна Єпішко,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЯК ГРОМАДЯНИНА

Головним обов'язком держави є захист життя людини, забезпечення її прав і свобод. Захист честі та гідності в правовому порядку ускладнюється тим, що в нормативно-правових актах зміст і сутність поняття «честь» і «гідність» законодавцем не визначено,

не встановлено відмінності між цими поняттями. Належної уваги потребує питання захисту честі і гідності саме поліцейського, як особи, яка наділена владними повноваженнями. Необхідність удосконалення правоохоронної діяльності тісно пов'язана з удосконаленням кримінально-правового захисту поліцейського як громадянина взагалі.

Окремі кримінально-правові аспекти охорони честі і гідності в юридичній науці розглядали Р. О. Стефанчук, І. Р. Стремякова, Ю. В. Баулін, А. В. Гришук, А. О. Церковна, О. М. Литвинов, О. М. Бандурка, А. А. Житній, В. І. Осадчий та інші, проте в сучасних умовах охорони прав людини необхідно додаткове дослідження цього питання.

Нові політичні та економічні умови життя громадянського суспільства породили як позитивні демократичні перетворення, так і потягнули за собою низку так званого «законодавчого тягара» з необхідністю повноцінного захисту прав та законних інтересів кожного громадянина.

Стаття 1 Конституції України проголошує, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава [1]. Стаття 3 Конституції України зазначає, що: людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1].

Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Поліцейським є громадянин України, який склав присягу поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції [2].

Органам поліції на всій території України в процесі службової діяльності доводиться застосовувати запобіжні та примусові заходи, обмежувати права громадян. Така діяльність не завжди задовольняє інтереси окремих громадян. Через недостатність своєї вихованості та взагалі правової обізнаності, останні тим чи іншим чином принижують честь та гідність працівників поліції, висловлюючи в їхню адресу своє незадоволення у вигляді нецензурної лексики.

Так як більшість працівників поліції нормативно захищені формально та взагалі не знають, як це робити, припускають на свою адресу подібні висловлення, породжуючи непоодинокі випадки подібного.

Гідність – це самооцінка людини своїх якостей як невід'ємної цінності від народження. Честь – це вже оцінка якостей людини, яка надається суспільством, тобто не наданий від народження, а є отримана за її життя.

На сьогоднішній день питання охорони і захисту зазначеного невід'ємного права людини цілком і повністю знаходяться під юрисдикцією цивільного законодавства України.

В Кримінальному кодексі України, чинному до 2002 року, в статті 125 була передбачена відповідальність за наклеп, а за образу в статті 126. При відсутності кваліфікуючих ознак наклеп вважався злочином, що не представляв великої суспільної небезпеки, а справи за звинуваченням в його здійсненні ставилися до справ приватного обвинувачення. Однак, при розробці чинного нині КК України було прийнято рішення не включати до його складу статтю про наклеп з огляду на те, що наклеп є різновидом поширення неправдивих відомостей, що принижують честь і гідність людини, що має тягти за собою цивільну відповідальність за порушення честі та гідності, та відноситись до предмету регулювання цивільного права. У статтях 28 і 32 Конституції України, статтях 297 і 299 Цивільного кодексу України закріплюється право кожного на повагу до його честі і гідності.

Підсумовуючи вищевикладене слід зазначити, що дане питання в нашій державі регулюється нормами цивільного законодавства недостатньо, що не забезпечує повністю конституційне право громадянина на захист честі і гідності. Автор вважає, що необхідно розглядати наклеп і образи, як злочини проти честі і гідності особистості, вивести цю категорію з тіні цивільного законодавства, а також надати чітке законодавче розмежування понять «честь» і «гідність».

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

Одержано 02.04.2018

УДК 347.124 : 332.025.28

Олександр Вікторович Задорожний,

адвокат, аспірант Запорізького національного університету

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТАРТОВОЇ ЦІНИ ОБ'ЄКТІВ ПРИВАТИЗАЦІЇ

7 березня 2018 року набув чинності Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна» від 18.01.2018 № 2269-VIII [1] (далі – Закон), яким запроваджено принципово нові юридичні підходи до формування такої істотної умови договору купівлі-продажу об'єктів приватизації як стартова ціна. Такі підходи докорінно змінюють юридичну модель, яка існувала на протязі всіх років незалежності України. Відтак, така нова цивілістична модель потребує ґрунтовного цивілістичного аналізу.

Окремими питаннями правового регулювання приватизаційних відносин займалися в Україні та за кордоном такі науковці, як Алданов Ю. В., Бандурка І. В., Дзера О. В., Демченко Н. С., Луць В. В., Нагорняк В. А, Скворцов О. Ю., Шишка Р. Б., Шутов М. І., Щербина В. С. та інші. Проте, окремі проблемні аспекти правового регулювання відповідних відносин потребують додаткового дослідження.

У пояснювальній записки до проекту Закону зазначається про те, що соціально-економічна ситуація в Україні вимагає кардинального прискорення проведення реформування економіки. Відзначається, що прискорення приватизації є вкрай важливим, позаяк її затримка призводить до руйнування об'єктів приватизації та зниження їх інвестиційної привабливості. Наголошується на тому, що проект Закону спрямований передусім на прискорення процесів приватизації, спрощення і скорочення процедур приватизації, на досягнення високих темпів приватизації [2]. Отже, однією з провідних ідей цього Закону, беззаперечно, є здійснення якомога швидкої приватизації державного та комунального майна.

Саме через цю призму вибудована формула визначення стартової ціни об'єктів приватизації. В її основу покладено поділ (класифікацію) всіх об'єктів приватизації на дві великі групи: об'єкти малої та великої приватизації. При цьому, на законодавчому рівні, кожній групі закріплено відповідний цивілістичний механізм визначення стартової ціни.